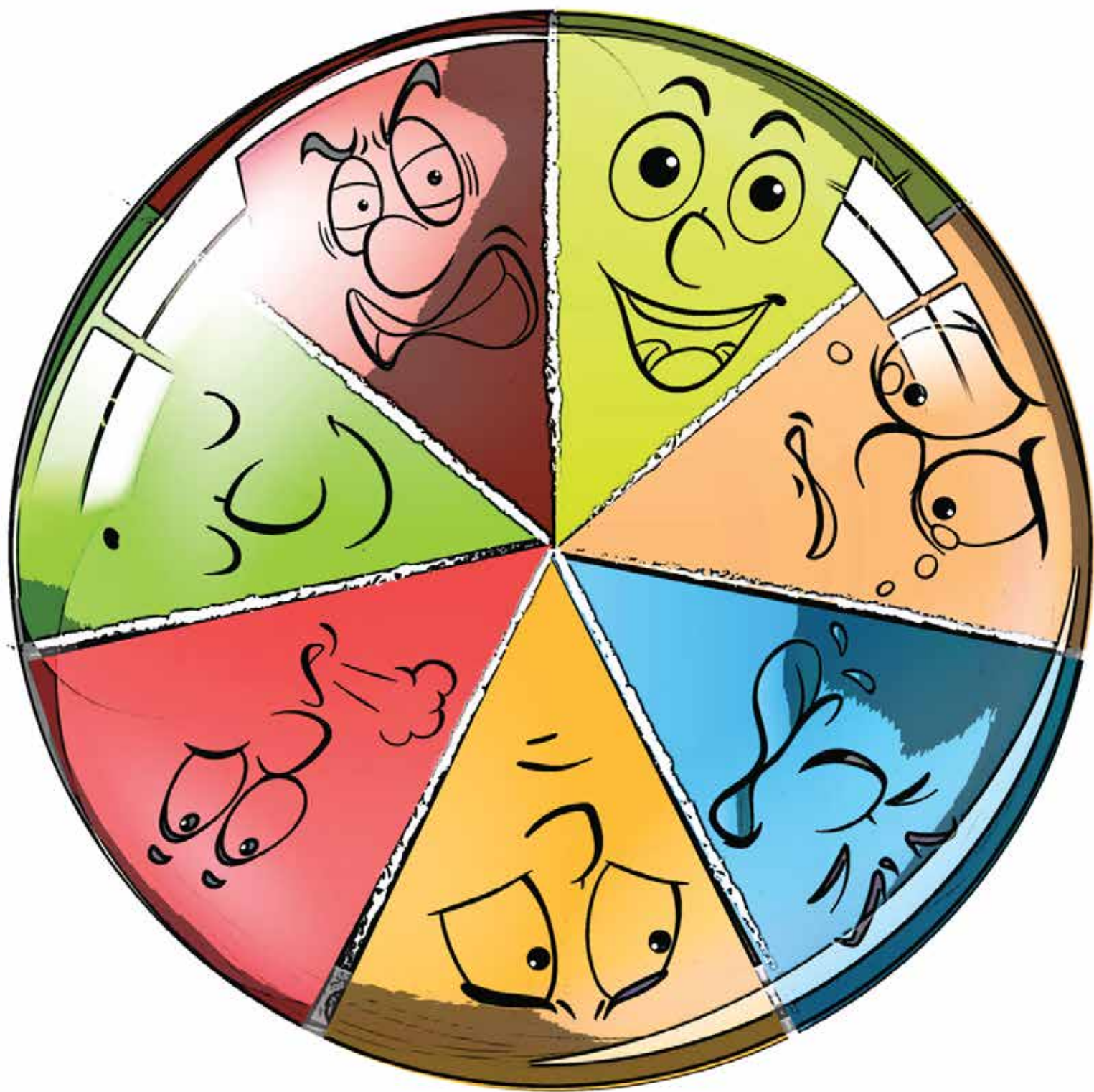

Πρόγραμμα

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ-ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ με Διαταραχή αυτιστικού φάσματος

my - book.gr
Πρότυπο Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο	4
Συναισθηματική Ανάπτυξη	9
Συναισθήματα	9
Τόμπολα συναισθημάτων	18
Σωματικές αντιδράσεις του κάθε συναισθήματος	19
Διαβάθμιση Συναισθημάτων	20
Ο καθένας νιώθει διαφορετικά συναισθήματα στην ίδια κατάσταση	23
Συναισθηματική ανάπτυξη	33
Τρόπος διαχείρισης συναισθημάτων	33
Κοινωνική Ανάπτυξη	36
Διαχείριση Θυμού	40
Κοινωνική ιστορία	41
Αντιμετώπιση καταστάσεων θυμού	43
Κοινωνικές αλληλεπιδράσεις	44
Κοινωνικές Ιστορίες	48
Επικοινωνία	51
Διαχείριση κοινωνικών καταστάσεων	57
Κατανόηση κοινωνικών συνθηκών	63
Κατανόηση προβλημάτων	67
Επίλυση προβλημάτων	67
Τι θα συμβεί αν;	68
Δεξιότητες συζήτησης	69
Βασικές δεξιότητες συζήτησης	77
Παράρτημα	81

Θεωρητικό υπόβαθρο

Εισαγωγή

Ο αυτισμός αποτελεί διαφορετικό τρόπο σκέψης. Τα παιδιά με αυτιστικό τρόπο σκέψης βλέπουν τον κόσμο από διαφορετική οπτική γωνία σε σχέση με την πλειονότητα των άλλων παιδιών. Αυτό σημαίνει ότι ορισμένες φορές η συμπεριφορά τους φαίνεται περίεργη και δύσκολη ως προς την κατανόηση. Παράλληλα, τα παιδιά με αυτόν τον τρόπο σκέψης μπορούν να εντοπιστούν σε όλα τα επίπεδα του εκπαιδευτικού συστήματος.

Το αυτιστικό φάσμα

- Ο όρος **«αυτιστικό φάσμα»** εισήχθη από την Wing (1993), σύμφωνα με την οποία η βασική διαταραχή του αυτισμού είναι η κοινωνική δυσκολία ανεξαρτήτως από τη νοητική κατάσταση του ατόμου.

Ο αυτισμός σύμφωνα με την Αμερικάνικη Ψυχιατρική Εταιρεία συγκαταλέγεται στις Νευροαναπτυξιακές Διαταραχές και χαρακτηρίζεται από επίμονα ελλείμματα στην κοινωνική επικοινωνία και την κοινωνική αλληλεπίδραση, καθώς και από περιορισμένα επαναλαμβανόμενα πρότυπα συμπεριφοράς (American Psychiatric Association, 2013). Υπάρχουν δύο διαγνωστικά συστήματα τα οποία χρησιμοποιούνται διεθνώς και περιλαμβάνουν συμπεριφορικά κριτήρια για τη διάγνωση του αυτισμού. Το πλέον λεπτομερές διαγνωστικό σύστημα είναι το Διαγνωστικό και Στατιστικό Εγχειρίδιο Ψυχικών Διαταραχών (DSM-V) της Αμερικάνικης Ψυχιατρικής Ένωσης (APA). Επιπρόσθετα, παρόμοιο διαγνωστικό σύστημα αποτελεί η Διεθνής Ταξινόμηση των Ασθενειών (ICD-10) που εκδίδεται από τον Διεθνή Οργανισμό Υγείας και είναι κυρίως διαδεδομένο στην Ευρώπη.

Με βάση το DSM-V (2013), απαιτείται να ισχύουν τα ακόλουθα κριτήρια για να τεθεί η διάγνωση του αυτισμού. Η πρώτη βασική κατηγορία συμπτωμάτων αφορά τα ελλείμματα στην κοινωνική επικοινωνία και την κοινωνική αλληλεπίδραση. Αυτά θα πρέπει να εμφανίζονται σε πολλαπλά πλαίσια όπως εκδηλώνονται από τα ακόλουθα επί του παρόντος ή από το ιστορικό. Συγκεκριμένα, το πρώτο κριτήριο σχετίζεται με την έλλειψη κοινωνικής συναισθηματικής αμοιβαιότητας, τα ελλείμματα στις μη λεκτικές επικοινωνιακές συμπεριφορές που χρησιμοποιούνται για την κοινωνική συνδιαλλαγή, καθώς και τις δυσκολίες στην ανάπτυξη, τη διατήρηση και την κατανόηση των σχέσεων. Το δεύτερο κριτήριο αναφέρεται στα περιορισμένα επαναλαμβανόμενα πρότυπα συμπεριφοράς, ενδιαφερόντων ή δραστηριοτήτων. Χρειάζεται να εκδηλώνονται τουλάχιστον δύο από τα παραπάνω στο παρόν ή στο παρελθόν. Ειδικότερα, τα συμπτώματα αυτά είναι οι στερεοτυπικές ή επαναλαμβανόμενες κινήσεις ενός κινητήρα, η χρήση αντικειμένων ή η ομιλία. Επίσης, η επιμονή στην ομοιότητα, η άκαμπτη προσκόλληση στις ρουτίνες ή τα τελετουργικά πρότυπα λεκτικής ή μη συμπεριφοράς, καθώς και τα ιδιαίτερα περιορισμένα ενδιαφέροντα τα οποία είναι ανώμαλα σε ένταση και εστίαση. Τέλος, η υπερδραστηριότητα ή η υποδραστηριότητα στην αισθητηριακή εισροή, αλλά και το ασυνήθιστο ενδιαφέρον για αισθητηριακές πτυχές του περιβάλλοντος, ανήκουν στην κατηγορία των επαναλαμβανόμενων προτύπων συμπεριφοράς.

Άγχος
Πότε νιώθω;

Ζήλια
Πότε νιώθω;

Αηδία
Πότε νιώθω;

Ενοχή
Πότε νιώθω;

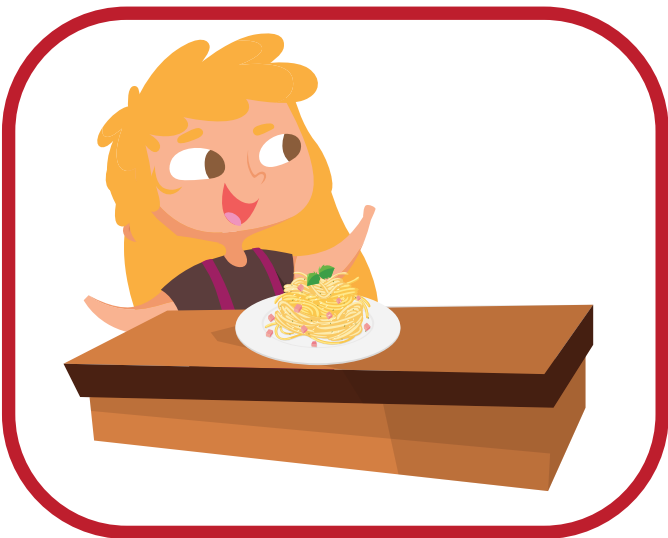

Έκπληξη
Πότε νιώθω;

Μπερδεμένος
Πότε νιώθω;

Επισήμανση: Ταίριαξε.

• Ήθελες να κάνεις
κάτι και κανείς δεν
ήθελε να σε ακολουθήσει;

• Άκουγες κάποιον να κάνει
ένα σαρκαστικό σχόλιο για
σένα μπροστά σου;

• Ο αγαπημένος σου
θείος σε έπαιρνε στην
αγκαλιά του;

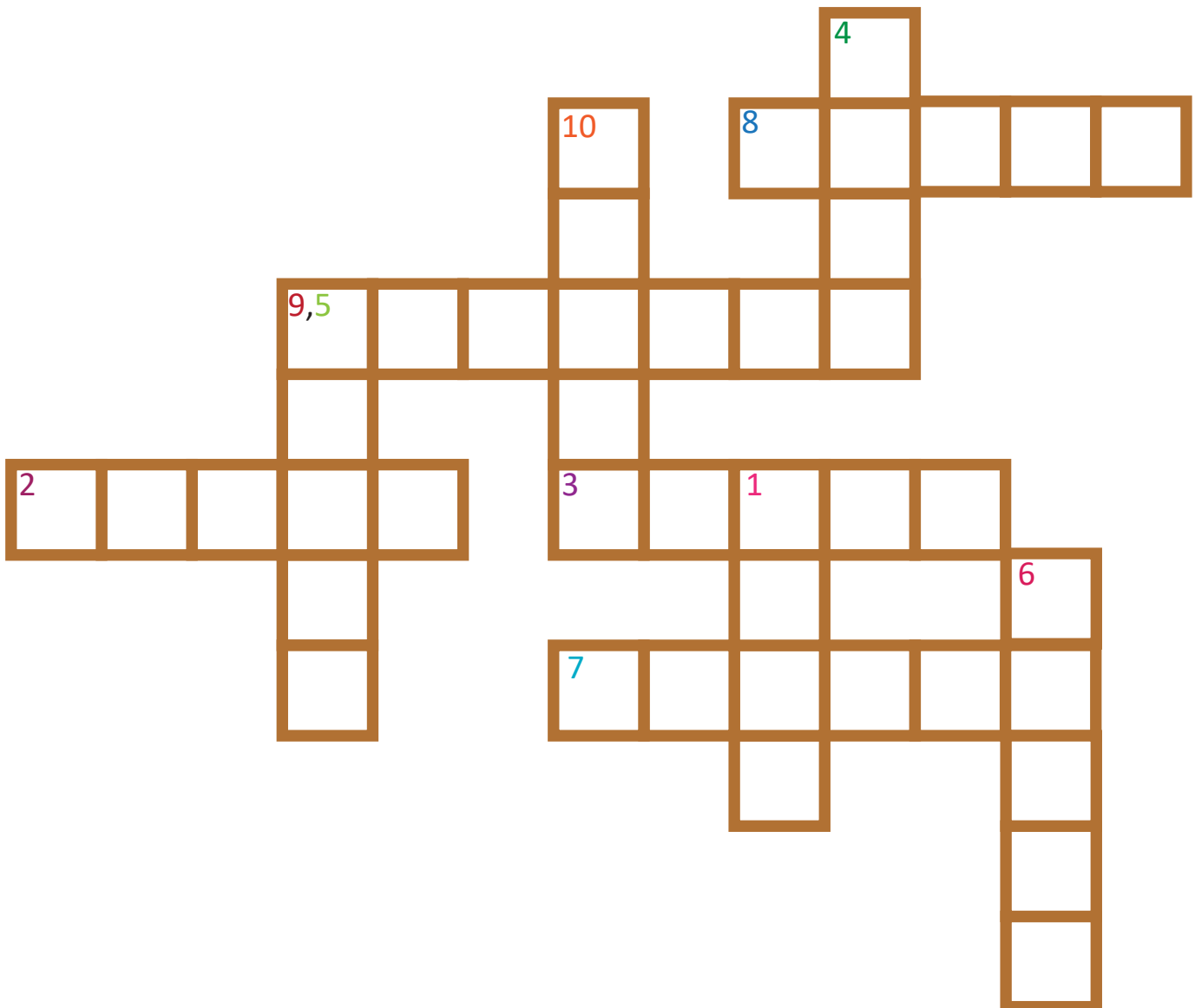

• Ένας καθηγητής που
συνήθως κακοχαρκτηρίζει
τη δουλειά σου σε επαινούσε;

Σταυρόλεξο

Επισημάνση: Διάβασε τις περιγραφές και βρες τα συναισθήματα που λύνουν το σταυρόλεξο.

1. Όταν νιώθεις αυτό, είναι σαν να πετάς στον ουρανό.
2. Όταν νιώθεις έτσι, τρέμεις.
3. Όταν νιώθεις αυτό, η καρδιά σου χτυπά γρήγορα.
4. Όταν νιώθεις αυτό, τα μάτια σου κλαίνει.
5. Όταν νιώθεις αυτό, χαίρεσαι γιατί δεν το περίμενες.
6. Όταν νιώθεις αυτό, το στομάχι σου ανακατεύεται.
7. Όταν νιώθεις αυτό, τα μάγουλά σου κοκκινίζουν.
8. Όταν νιώθεις αυτό, μιλάς άσχημα σε άλλους.
9. Όταν νιώθεις αυτό, έχεις κάνει κάτι που δεν έπρεπε και σε βασανίζει.
10. Όταν νιώθεις αυτό, θέλεις πράγματα που κάποιος άλλος έχει.

Συναισθηματικό ημερολόγιο

Ζωγράφισε κάθε μέρα ποιο είναι το συναίσθημά σου.

ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΣΑΒΒΑΤΟ	ΚΥΡΙΑΚΗ
						

Παντομίμα Συναισθημάτων

Επισήμανση: Κόψε τις κάρτες και τράβηξε μία, για να προσπαθήσεις να υποδυθείς το συναίσθημα που σου δείχνει.

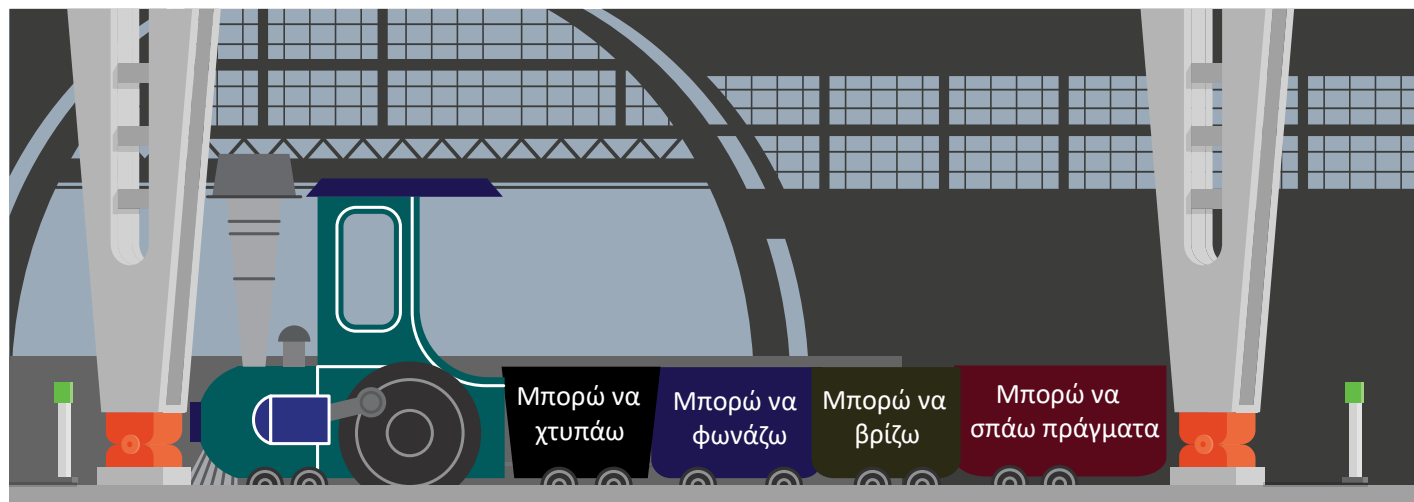
ΧΑΡΑ	ΑΓΧΟΣ	ΛΥΠΗ
ΕΚΠΛΗΞΗ	ΝΤΡΟΠΗ	ΑΗΔΙΑ
ΦΟΒΟΣ	ΘΥΜΟΣ	ΕΝΟΧΗ

Επισήμανση: Συμπλήρωσε **Σωστό** ή **Λάθος** στις παρακάτω προτάσεις.

- Όταν ένα παιδί νιώθει θυμό, πρέπει να μείνει μόνο του. _____
- Όταν κανείς νιώθει θυμό, μπορεί να ακούει μουσική, για να χαλαρώσει. _____
- Όταν κάποιος νιώθει θυμό, είναι καλό να χτυπάει τους άλλους. _____
- Όταν νιώθουμε θυμό, μπορούμε να κάνουμε κακές πράξεις. _____
- Ο θυμός είναι καλός σύμβουλος. _____
- Όλοι οι άνθρωποι νιώθουν θυμό. _____
- Όταν κάποιος νιώθει θυμό, μπορεί να το συζητάει με ένα πρόσωπο που εμπιστεύεται. _____

Αναφέρονται σωστοί τρόποι διαχείρισης του συναισθήματος που οδηγούν σε φωτεινό και χαρούμενο σταθμό.

Αναφέρονται λανθασμένοι τρόποι διαχείρισης συναισθημάτων που οδηγούν σε σκοτεινό και λυπημένο σταθμό.

(2) ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ «ΣΥΖΗΤΩ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΜΟΥ»

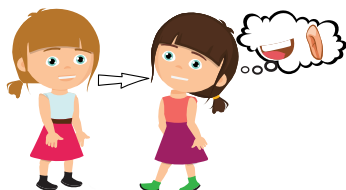
Όταν βλέπω τους φίλους μου, λέω: «Γεια σας!».

Όταν συζητάω με τους φίλους μου, νιώθω χαρά!

Ακούω προσεκτικά τους φίλους μου, όταν μιλούν!

Αν τους διακόψω, όταν μιλούν, νιώθουν λύπη!

Μπορώ να συζητήσω με τους φίλους μου και να απαντήσω, όταν με ρωτούν: «Τι θέλεις να παίξουμε;»!

Μπορώ και εγώ να ρωτήσω τους φίλους μου «Τι θέλετε να παίξουμε;»!

Όταν ρωτάω, μαθαίνω ποια είναι τα αγαπημένα τους παιχνίδια!

Είναι όμορφο να ξέρω πράγματα για τους φίλους μου!

